

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **Ing. J. Š.**, zastoupeného JUDr. Ivo Palkoskou, advokátem, se sídlem Kleinerova 24, Kladno, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 3. 2012, sp. zn. SZ 005166/2012/KUSK REG/Kt, č. j. 058142/2012/KUSK, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2011, č.j.47 A 24/2012 - 59, **o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,**

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobce **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

- [1] Městský úřad Dobříchovice (dále jen „stavební úřad“) rozhodnutím ze dne 26. 1. 1996, č. j. výst. 13/96, povolil k žádosti žalobce a p. D. Š. (dále též jen „stavebník“) ve sloučeném územním a stavebním řízení stavbu bazénu a objektu pro letní ubytování. Stavba pro letní ubytování měla být realizována jako „nový objekt“, byla však provedena v rozporu s tímto povolením. Stavebník v žádosti ze dne 26. 4. 2000 požadoval povolení změny oproti stavebnímu povolení z r. 1996, stavbu označil jako rekonstrukci zahradního domku, který na místě stál cca od r. 1898. Tato žádost byla rozhodnutím ze dne 1. 6. 2000, č. j. výs. 202/00, zamítnuta s poukazem na zjištění, že změna stavby již byla provedena.
- [2] Dne 9. 8. 2000 stavebník požádal o dodatečnou změnu stavby před dokončením rekonstrukce zahradního domku a současně požádal i o udělení souhlasu k užívání objektu.
- [3] Dne 21. 9. 2000 bylo stavebním úřadem zahájeno řízení o odstranění nepovolené změny stavby letního ubytování podle § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, stavebník byl vyzván k doložení žádosti o dodatečné povolení a dne 20. 11. 2000 pod č. j. výs. 540/00 vydal stavební úřad rozhodnutí, kterým jednak udělil výjimku z § 50 odst. 8 vyhl. č. 138/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu pro doplňkovou stavbu k rodinnému domu č. p. X, dále byly dodatečně povoleny „stavební úpravy spojené s přístavbou částí objektu zahradního domku“, bylo povoleno užívání stavby a bylo rozhodnuto o námitkách účastníků řízení. V předmětném rozhodnutí se uvádí, že objekt je umístěn v místě původní stavby zahradního domku, jenž byl částečně odstraněn a byl vybudován nový objekt o rozměrech 13,0 x 6,05 m.

- [4] K odvolání Okresní úřad Praha - západ toto rozhodnutí změnil tak, že došlo jednak ke změně označení stavby z původně uváděného názvu „stavba pro ubytování hostů“ na stavbu s označením „stavební úpravy stávajícího zahradního domku, spojené s přístavbou“, a dále provedl další úpravy výroků rozhodnutí.
- [5] Rozsudkem ze dne 4. 6. 2003, sp. zn. 28 Ca 176/2001, Městský soud v Praze k žalobě Ing. arch. M. T. (vlastníka sousední nemovitosti) zrušil rozhodnutí Okresního úřadu Praha – západ a věc vrátil k dalšímu řízení. Kasační stížnost stavebníka Nejvyšší správní soud zamítl rozsudkem ze dne 18. 2. 2005, č. j. 4 As 33/2003 - 106.
- [6] V návaznosti žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 5. 2005, č. j. ÚSR/1812/05/Kt zrušil rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 20. 11. 2000, viz bod [3], a věc mu vrátil k novému projednání a rozhodnutí.
- [7] Po opakovaném rozhodování stavebního úřadu a zrušení jeho rozhodnutí žalovaným v letech 2005- 2011 stavební úřad rozhodnutím ze dne 2. 11. 2011 pod č. j. 720/05-R nařídil stavebníku odstranit změnu přístavby a stavebních úprav zahradního domku- „objektu pro letní ubytování“- spočívající ve zvýšení hřebene střechy o 35 cm, ve zvětšení stavby o 2,05m x 4,8m směrem na jih a ve zřízení komína a stanovil podmínky pro odstraňování stavby.
- [8] Odvolání žalobce /stavebníka/ žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 3. 2012, sp. zn. SZ 005166/2012/KUSK REG/Kt, č. j. 058142/2012/KUSK, zamítl a toto rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil.
- [9] Žalobu podanou žalobcem proti tomuto rozhodnutí žalovaného Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 24. 7. 2014, č. j. 47 A 24/2012 - 59, zamítl.
- [10] Proti rozsudku krajského soudu [9] brojí žalobce (dále též pouze „stěžovatel“) kasační stížností, doručenou Nejvyššímu správnímu soudu dne 8. 8. 2014. Zároveň s podáním kasační stížnosti navrhl stěžovatel zdejšímu soudu, aby jí přiznal odkladný účinek, ve smyslu § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).
- [11] V odůvodnění návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že pominul odkladný účinek, který byl povolen krajským soudem po dobu řízení před ním a přestože došlo k zamítnutí jeho žaloby v rozporu se zákonem, mohl by stavební úřad nyní začít vymáhat povinnost uvedenou ve výroku správního rozhodnutí. Výkon správního rozhodnutí by vyvolal důsledky, které stěžovatel popsal již před krajským soudem v žádosti o odkladný účinek. Stěžovatel předně tvrdí, že stavba od povolení v roce 2000 plní svoji funkci a proti způsobu užívání nevznáší nikdo námitky, že stavbu dokončil podle požadavků stavebního úřadu a postupně ji přizpůsoboval požadavkům správních orgánů, fakticky jde o upravenou stavbu zahradního domku pro ubytování zahradníka a oranžerie pro uskladnění teplomilných rostlin, která existovala od roku 1907, či 1920 a lze dokladovat, že tyto stavby byly součástí honosnějších domů a jejich součástí byl i komín na jejich vytápění. Západní část tvořila hranici mezi sousedními pozemky, tuto zeď žalobce snížil a podle projektu střechu upravil (skosením na obou stranách) a tím došlo ke zlepšení světelných podmínek, technickým řešením krovu pak došlo ke zvýšení o 35cm, zastínění sousedního pozemku může být jen krátkodobé, vzhledem k poměrům daným (výšce hlavní stavby a stromům) neměřitelné. Komín není po dohodě určený k vytápění. Požadované odstranění části stavby dle rozhodnutí stavebního úřadu by znamenalo demolici podstatných stavebních částí stavby a její devastaci. Ze stavebního hlediska nelze provést technicky nový

pokračování

krov v souladu s původním rozhodnutím. Stavba by musela být částečně odstraněna a v případě úspěchu přezkumného řízení znovu postavena, tento následek lze charakterizovat jako nenahraditelnou újmu v materiálním smyslu. Takové řešení je v rozporu se smyslem přezkumného řízení, znovu obnovování by znamenalo podat žádost o nové povolení. Podmínka, aby se přiznání odkladného účinku nedotklo nepřiměřeným způsobem práv třetích osob, je splněna, právo provést výkon rozhodnutí svědčí jen stavebnímu úřadu, ostatní účastníci, sousedé na západní straně, nenabylí žádná práva z napadeného rozhodnutí, a ani nejsou omezeni ve svých právech užívat své nemovitosti. Přiznání odkladného účinku není ani v rozporu s veřejným zájmem, protože stavba není umístěna v rozporu se záměry územního plánování a není provedena na pozemku, kde to zvláštní právní předpis zakazuje nebo omezuje a není ani v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu nebo se zájmem chráněným zvláštním zákonem (§ 129 zákona č. 183/2006 Sb., platný stavební zákon). V závěru se stěžovatel odvolává na připojené sdělení stavebního úřadu ze dne 1. 8. 2014, z něhož plyne, že stavba je v souladu s územním plánem města Dobřichovice. Dovozuje, že jestliže sousedé včas nevyužili práva účastnit se řízení před krajským soudem, svědčí to o jejich malém zájmu na výsledku řízení.

- [12] Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti výslovně nevyjádřil. Ve vyjádření podaném ke kasační stížnosti rozporoval závěr dovozovaný stěžovatelem ze sdělení stavebního úřadu ze dne 1. 8. 2014, neboť toto se vyjadřuje ke stavbě „zahradního domku“, nikoli ke změně přístavby a stavebním úpravám zahradního domku – „objektu pro letní ubytování“, tj. stavbě, která byla předmětem řízení. Trvá proto na tom, že tato stavba je v rozporu s územním plánem města Dobřichovice a obecnými technickými požadavky na výstavbu, a proto ji nebylo možno dodatečně povolit.
- [13] Nejvyšší správní soud předně dospěl k závěru, že rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě je úkonem, který nesnese odkladu. Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. za přiměřeného užití ust. § 73 odst. 4 téhož zákona o návrhu na přiznání odkladného účinku rozhodne soud bez zbytečného odkladu; není-li tu nebezpečí z prodlení, rozhodne do 30 dnů od jeho podání. Soud proto o tomto návrhu rozhodl v obsazení senátu podle rozvrhu práce, i když byla dne 5. 9. 2014 vznesena stěžovatelem námitka podjatosti vůči členu senátu JUDr. Petru Průchovi, neboť by při vyčkání rozhodnutí o této námitce mohlo dojít k prodlení s důsledky, které včasné rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti má odvrátit.
- [14] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Odkladný účinek podle § 107 s. ř. s. může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho části), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotýčné řízení před krajským soudem vedlo (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96, publikované pod č. 786/2006 Sb. NSS).
- [15] Zákonem č. 303/2011 Sb. kterým se mění zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, došlo s účinností od 1. 1. 2012 ke změně úpravy podmínek pro přiznání odkladného účinku v § 73 s. ř. s. Na rozdíl od předchozí právní úpravy již není nutné prokazovat tzv. nenahraditelnou újmu žalobce (resp. důvodnou obavu její hrozby), nýbrž stačí pouze poukázat na nepoměr mezi následkem (slovy zákona „újmou“), který by vznikl žalobci nepřiznáním odkladného účinku, a případnou újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Přiznání odkladného účinku nesmí být současné

v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Je-li odkladný účinek přiznán, pozastavují se ty účinky napadeného správního rozhodnutí, které z povahy věci pozastavit lze (tj. uložené právní povinnosti nelze vynucovat, přiznaná oprávnění nelze uplatňovat, odejmutá oprávnění zůstávají zachována atd.).

- [16] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel. Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci a z obsahu spisového materiálu.
- [17] Ve vztahu k nyní projednávané věci je nejprve třeba uvést, že krajský soud žalobě odkladný účinek přiznal, a to usnesením ze dne 5. 11. 2012, č. j. 47 A 24/2012 – 33. Krajský soud odůvodnil přiznání odkladného účinku žalobě tím, že realizací rozhodnutí o odstranění stavby dojde k zásadnímu zásahu do konkrétní nemovité věci- zde zděné budovy zahradního domku- objektu pro letní ubytování- ve vlastnictví žalobce, který tvrdí, že snížení hřebene střechy o 35 cm je z technického hlediska nepřípustné a logicky by pak zásah musel jít nad rámec položek vymezených v rozhodnutí stavebního úřadu. I když žalobce nedoložil výši nákladů, které by byly spojeny s odstraněním stavby, krajský soud ji shledal významnou. Současně poukázal na změnu právní úpravy, jež byla pro rozhodování soudů v předcházejícím řízení podstatná a na to, že nelze předem vyloučit, že změny nastalé v právní úpravě od doby zrušení předchozího dodatečného povolení stavby mohly vést ke změně situace. Jako významný faktor ve vztahu k třetím osobám shledal fakt, že se po dobu 3 let ve věci nikdo z nich neangažoval, žalovaný pak ani újmu na straně třetích osob ani veřejný zájem neosvědčil.
- [18] Nejvyšší správní soud o návrhu na přiznání odkladného účinku rozhoduje za situace, která není po procesní stránce podstatně jiná. I když krajský soud následně kasační stížností napadeným rozsudkem neshledal žalobní námitky důvodnými, nyní je na Nejvyšším správním soudu správnost jeho závěrů posoudit z hlediska námitek v kasační stížnosti a výsledek tohoto řízení nelze předjímat. Bezprostředním výkonem pravomocného rozhodnutí, jímž bylo nařízeno odstranění stavby v rozsahu uvedeném v rozhodnutí stavebního úřadu, viz bod [7], tak může dojít ke vzniku nepoměrně větší újmy na straně žalobce oproti újmě třetích osob, kterou může představovat již toliko strpění dané dodatečně nepovolené, ale zhotovené stavby po dobu soudního řízení, a to za stavu, kdy stavba je užívána (i dle stavebního úřadu) již od roku 2000. Úspěch stěžovatele s kasační stížností proti rozsudku krajského soudu (popřípadě i proti rozhodnutí žalovaného a stavebního úřadu) by tak mohl být ve výsledku bezcenný. Uvedenou újmu hrozící stěžovateli nemůže vyvážit újma třetích osob, neboť jde pouze o újmu dočasné povahy.
- [19] Nezbytnost vymezit v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o odkladném účinku rozsah tohoto odkladného účinku, tj. zda se vztahuje 1) pouze na rozhodnutí krajského soudu či jeho část nebo 2) pouze na správní rozhodnutí, k jehož přezkumu se dotyčné řízení před krajským soudem, v němž bylo kasační stížností napadené rozhodnutí vydáno, vedlo nebo vede či na část tohoto správního rozhodnutí, anebo konečně 3) ve vztahu k soudnímu i správnímu rozhodnutí (či k jejich částem) současně, již posuzoval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku č. j. 2 Afs 77/2005 - 96.
- [20] V daném případě přiznání odkladného účinku musí spočívat ve vyloučení hrozby výkonu rozhodnutí o nařízení odstranění stavby, které je ve spojení s rozhodnutím žalovaného vykonatelným rozhodnutím, jehož výkon by mohl stěžovatele ohrozit. Odvolání

pokračování

proti rozhodnutí stavebního úřadu o nařízení odstranění stavby má odkladný účinek (tudíž zamítavé rozhodnutí žalovaného má vliv na jeho právní moc i na jeho vykonatelnost). Ze zákona pak nemá odkladný účinek ani žaloba podaná proti odvolacímu rozhodnutí žalovaného (§ 73 odst. 1 s. ř. s.), navíc o ní bylo pravomocně rozhodnuto tak, že byla zamítnuta.

[21] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud stěžovateli vyhověl a kasační stížnosti přiznal odkladný účinek, který vymezil tak, že: do rozhodnutí zdejšího soudu o kasační stížnosti se pozastavují účinky rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 9. 3. 2012, sp. zn. SZ 005166/2012/KUSK REG/Kt, č. j. 058142/2012/KUSK. Rozhodnutí stavebního úřadu o nařízení odstranění stavby Městského úřadu v Dobříčovicích ze dne 2. 11. 2011, č. j. 720/05-R tak není vykonatelné. Soud však připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.). Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku zároveň v žádném případě nepředjímá výsledek řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. září 2014

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu